

A kultikus tévésorozat regényalapja

A POLDARK CSALÁD

2. Demelza

*finep
selection*

WINSTON GRAHAM

WINSTON GRAHAM

A POLDARK CSALÁD

2. Demelza

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2020

MINTHA JÓSLAT REJLETT VOLNA A SZÉLVIHARBAN, ami Julia világra jöttekor kerekedett.

A május nem a süvítő orkánok ideje, de hát a cornwalli éghajlat oly szeszélyes, mint bármely földre született gyermek. Abban az évben a tavasz eléggé kegyes volt, éppúgy, mint előtte a nyár és a tél; enyhe, szelíd, kellemes időjárás uralkodott, és a föld már szépen ki-zöldült. Azután a május esősre-szelesre fordult, és ezt itt-ott meg-sínylették a virágok, a kaszálók füve pedig úgy hajladozott, mintha támaszt keresne.

Demelza tizenötödikén éjjel érezte az első fájásokat. Egy darabig még akkor is csak az ágyoszlopba kapaszkodott, és alaposan átgon-dolta az egész dolgot, mielőtt egy szót szólt volna. A kezdet kezde-tétől higgadt és bölcs elmével tekintett jövőendő megpróbáltatása elé, egyszer sem háborgatta Rosst vaklármával. Nem akarta ilyen kései órán kezdeni a vajúdást. Este odakint időzött szeretett kertjében, körbeásta a fiatal növényeket; azután ahogy besötétedett, egy mor-cos sündisznóra bukkant, azzal játszadozott, tejbe áztatott kenyérrel

próbálta traktálni, s csak vonakodva jött be a házba, amikor beborult az ég, és lehűlt a levegő.

Ez a mostani, késő éjszakai dolog talán csak abból eredt, hogy túlságosan kifárasztotta magát.

De amikor kezdte úgy érezni, mintha valaki a gerincére térdelve próbálná elroppantani, akkor már tudta, hogy másról van szó.

Megérintette Ross karját, aki azonnal fölébredt.

– Igen?

– Azt hiszem – mondta Demelza –, azt hiszem, hívnod kéne Prudie-t.

A férfi felült.

– Miért? Mi az?

– Fájas.

– Hol? Úgy érted...

– Fájasom van – hangzott a kimért felelet. – Azt hiszem, idehívhatnád Prudie-t.

Gyorsan kibújt az ágyból, majd az asszony a kova és az acél csettegését hallotta, a tapló pillanatok alatt tüzet fogott, a férfi gyertyát gyújtott. A föllobbanó fényben megjelent a szoba: a súlyos tükör mennyezetgerendák, a fuvallatban szelíden libegő ajtófüggöny, az ablakfülke alacsony ülépadjának rózsaszín felselyem huzata, a cipő, ahogy az asszony a lábáról lerúgta: az egyik a fatalpával fölfelé fordulva, Joshua messzelátója, Ross pipája és könyve, meg egy ide-oda mászkáló légy.

A férfi bocsánatkérően mosolygó, sápadt feleségére nézett, és rögtön tudta, mi az igazság. Az ajtó melletti asztalhoz lépett, és egy pohár brandyt töltött neki.

– Idd meg ezt! Elküldöm Judot Choake doktorért.

Mindenesetre öltözködni kezdett.

– Ne, ne, Ross, még ne küldess érte! Késő éjjel van, bizonyára alszik.

Hetek óta vita tárgya volt köztük, hogy kihívják-e az asszonyhoz Thomas Choake-ot. Demelza nem felejtette el, hogy egy évvel ezelőtt ő még cseléd volt, Choake pedig, noha csak orvos, egy kis földbirtok gazdája, még ha a felesége pénzéből vette is, és ez a tulajdona olyan szintre emeli, ahonnan a Demelza-félék nem tűntek ember-számba vehetőknék. Így volt addig, amíg Ross feleségül nem vette őt. Azóta az asszony felnőtt a pozíciójához. Elő tudta adni a kifinomult és illemtudó hölgyet, méghozzá egész jól, de egy orvossal másképp áll a dolog, mert az orvos előtt kiszolgáltatott helyzetben van az ember. Arra gondolt, hogy ha nagyon fáj, szinte biztosan a régi módon káromkodja el magát, ahogy az apjától tanulta. Biztosan nem lesz elég neki egy-két jól nevelt „csuda vigye el” és „a patvarba”, amit egy kellemetlenséggel küzdő úrinőnek esetleg még elnéznének. Demelza úgy vélte, gyereket szülni és ugyanakkor szalonképes viselkedésre kényszerülni kicsit sok lenne egyszerre.

Azonkívül nem kívánta, hogy egy férfiember is jelen legyen a szülésnél. Az nem illik. A férje rokona, Elizabeth orvost vett igénybe, de ő előkelő születésű és neveltetésű lévén, másképp tekintett az ilyesmire. Demelza viszont sokkal inkább hívatta volna el a mellini szardíniaárus Bessy Triggs nénét, akiről tudta, hogy ritka erős a keze a babázáshoz.

Ross azonban eltökéltebbnek bizonyult, és érvényre juttatta az akaratát.

– Hát akkor majd fölébresztik! – vetette oda kifelé mentében kurtán, amire az asszony nem volt fölkészülve.

– Ross! – szólt a férje után, mikor egy pillanatra szüneteltek a fájások.

– Tessék?

A férfi markáns, forradásos, töprengő arcát félig-meddig megvilágította a gyertyafény; hosszúra nőtt, borzas, barna hajának rezes árnyalata most alig látszott; az inge a nyakánál ki volt gombolva. Demelza mind közül a legnagyobbúribbnak tartotta ezt a férfit, ezt a visszafogott, szerény férfit, akihez különlegesen meghitt kapcsolat fűzte.

– Légy szíves! Mielőtt elmész...

Ross visszalépett az ágyhoz. A rendkívüli helyzet oly hirtelen lepette meg álmában, hogy eddig nem is tudott más érzéssel foglalkozni, csak a riadalommal, hogy a feleségének eljött az ideje, és a megkönnyebbüléssel, hogy talán hamarosan vége. Ahogy megcsókolta az asszonyt, látta az arcán a nedvességet, egyszerre motoszkált benne félelem és részvét. Két kezébe fogta Demelza arcát, hátrasimította ifjú hitvese fekete haját, és egy pillanatra barna szemébe nézett. Most nem táncoltak benne huncut fények, mint oly gyakran, de félelem sem sötétítette.

– Visszajövök. Mindjárt visszajövök.

Az asszony nemet intett.

– Ne gyere vissza, Ross! Csak szólj Prudie-nak, és kész. Jobb szeretném, ha nem látnál így.

– És Verity? Őt kifejezetten szeretted volna, hogy itt legyen.

– Neki reggel szólj! Nem lenne szép éjszaka kirángatni a házból. Reggel küldess érte!

A férfi újra megcsókolta.

– Mondd, hogy szeretsz, Ross! – kérte Demelza.

A férje meglepetten nézett rá.

– Hiszen tudod, hogy szeretlek!

– És mondd, hogy Elizabethet nem szereted!

– Elizabethet nem szeretem.

Mi mást mondhatott Ross, amikor maga sem tudta, mi az igazság? Nem az a fajta férfi volt, aki könnyen beszél legbenső érzéseiről, de most tehetetlennek érezte magát, cselekvés helyett csupán szavakkal segíthetett asszonyának.

– Ne felejtsd el, hogy egyedül te számítás! Tudod, nagyon jól tudod, hogy sutba dobnam minden rokonomat és ismerősimet... Elizabethet is, meg ezt a házat és a bányát. Ha nem tudnád, akkor az elmúlt hónapokban kudarcot vallottam, és most megannyi szóval sem változtathatnék ezen. Szeretlek, Demelza, és nagyon boldogok voltunk mostanáig. És újra azok leszünk. Ebbe kapaszkodj, édesem! Szorítsd magadhoz, és vigyázz rá, mert senki más nem teheti meg helyetted.

– Vigyázni fogok rá, Ross – felelte Demelza elégedetten, mert hallhatta, amit kívánt.

Ross újra megcsókolta, és további gyertyákat gyújtott meg, egyet fölvelt, és kisietett a szobából, a forró faggyú a kezére csorgott. Tegnap óta alábbhagyott a szél, fuvallattá szelődült. Ross nem tudta, hány óra, de úgy gondolta, kettő felé járhat az idő.

Kinyitotta a lépcsőforduló másik oldalán lévő ajtót, és átment Judék hálósobájához. A szoba rosszul beállított ajtaja hosszas nyirkossággal tárult ki, ami összeolvadt Prudie mély, reszelős horkolásával. Ross undorodva mordult föl, mert a szűk, fülledt helyiségben terjengő izzadságszag facsarta az orrát. Bármilyen komisz az éjszakai hideg, nappal igazán ablakot nyithattak volna, hogy kiszellőztessék a bűzt.

Átvágott a szobán, széthúzta a függönyt, és a vállánál fogva megrázta Judot. A férfi két lapátfoga úgy világított, mint egy-egy sírkő. Ross hevesen újra megrázta. Jud hálósipkája lecsúszott, és egy darabka gyertyafaggyú pottyant kopasz feje búbjára. Jud fölébredt.

Szitkozódni kezdett, de meglátta, ki az, és fejét dörzsölgetve ült föl.

– Mi a baj?

– Demelza beteg. – Hogyan nevezhette volna másképp a ház úrnőjét annak az embernek, aki már akkor is itt szolgált, amikor Demelza tizenhárom éves, toprongyos félárvaként megjelent? – Azonnal eredjen Choake doktorért! És keltse föl Prudie-t! Őrá is szükség lesz.

– Mé, mi baja?

– Megkezdődtek a fájásai.

– Ja, az. Émmeg úgy értettem, mindha aszonta vóna, beteg. – Jud a homlokát ráncolta, ahogy a fején megtalálta a lassan kihűlő fagygyúdarabkát. – Maj mi a Prúdiva eendezzük. A Prúdi tuggya ennek minden csínnyát-bínnyát. Azé nem ördögösség. Fő nem foghatom, mié kell ennek mindég akkora feneket keríteni. Jó, há nem is eccerű, de ha a zember rágyön a nyittyára...

– Kel-jen föl!

Jud ismerte ezt a hangot, úgyhogy kikászálódott az ágyból, és fölébresztették Prudie-t. Az asszony széles, fénylő arca előbukkant a kusza, zsíros, fekete hajtömegből, ahogy a hálóréklije sarkába fújta az orrát.

– Ajjaj, teremtőm, na maj megnézem a kicsikét. Szegény jány! – Hozzáfogott, hogy egy szutykos fűzöt vegyen az alsóruhája fölé. – Engem a zanyám tanított ki. Eemonta, hogy vótt, mikő én készűttem kifelé. Há izegtem-mozogtam rendesen. Aszonták, kegyetlenül maródi vakarék vóttam. Nyiszlett, nyavalyás kiséger, senki se hitte vóna, hogy megérem a keresztelőt...

– Igyekezzen hozzá minél előbb! – sürgette Ross. – Én meg kihozom az istállóból Borongóst. Nem is muszáj fölnyergelni.

– Ijjen távon tán szőrin is megülöm – dörmögte Jud. – Ámbár ha a zember eccee lecsúszik a sötétbe, mee mongyuk levetija lú, és mingyája fejére, akkó piff! – má ki is törteja nyakát, és megnézheti magát.

Ross lerobogott a lépcsőn. Kifelé menet egy pillantást vetett az új órára, amit a szalonba vettek. Tíz perc híján hármat mutatott. Ross örült, hogy nemsokára virrad, mert gyertyafénynél minden sokkal rosszabb.

Az istállóban elszöszmötölt Borongós felnyergelésével, magyarázta ügyetlenkedő ujjainak, hogy ezen minden asszony átesik: a létezésük természetes velejárója, a terheségek úgy követik egymást, ahogy télvíz után újra eljön a nyári dologidő. De Judot mégis inkább biztonságosan akarta elengedni, mert ha az a bolond tényleg lecsúszik, órákig is elmaradhat. Legszívesebben maga ment volna, ha rá merte volna bízni a feleségét Paynterékre.

Mire a ház elé ért, Jud az orgonafa alatt a nadrágját igazgatta.

– Nemtom, rendesen látni fogom-e a zutat – hümmögött. – Oan setét van, mind egy redves zsákba. Igazándibó kõne valami lámpás egy rúdra aggatva. Oan hosszú rúdra, amit előre tudok nyúttani...

– Na pattanjon föl, mert mindjárt a fejére kap egy hosszú rúddal! Jud nyeregbe szállt.

– Mit mongyak neki, ha nem akar gyönni?

– Hozza el! – utasította Ross, és tenyerével Borongós farára csapott.

Amikor Jud befordult Thomas Choake háza elé, Fernmore kapuján, lekicsinylően állapította meg, hogy az épület nem sokkal különb egy tanyaháznál, pedig ezek a doktorék úgy fölvágnak, mint-ha a Blenheim kastély lenne. Leszállt a nyeregből, és bekopogtatott az ajtón. A házat magas fenyők vették körül, és a varjak, csókák

már fölébredtek, zajongtak, körbe-körbe repkedtek. Jud fölemelte a fejét, és fintorgott. Namparában előző nap végig nyugtalankodtak a madarak.

A hetedik kopogásra egy ablak megnyikordult az ajtó fölött, és egy hálósipka kandikált ki rajta, mint faliórából a kakukk.

– Ugyan már, jóember! Mi ez az istentelen lárma?

Jud a férfihangból és a szemöldökből tudta, hogy jó helyen zörgetett.

– Poldark szásúr küldött, hogy vigyem a doktor urat – motyogta. – Dem... ööö... Poldark naccsasszony rosszú van, és azé híjják.

– Milyen Poldark naccsasszony, jóember? Milyen Poldark naccs-asszony?

– Demelza Poldark naccsasszony. Odaját, Namparába.

– Na és mi a baj? Nem mondták, miről van szó?

– De eigen. Eegyött a zideje neki.

– Badarság, fiam. A múlt héten jártam náluk, és mondtam a százados úrnak, hogy júniusig semmi sem fog történni. Eredjen, mondja meg nekik, hogy kitartok a véleményem mellett.

Az ablak becsapódott.

Jud Paynter az az ember volt, akit leginkább az érdekelt, hogy a halandók és gondviselés ártalmas közönyét a saját javára fordítsa, és egyébbel nem is igen törődött, néha azonban valami esemény más végre mozgósította. Ez a mostani is ilyen esemény volt. Az imént még Demelza affektálás puhánysága miatt zúgolódott, és rossz néven vette, hogy Ross kizavarta a csípős májusi éjszakába, még egy kupica rumot is sajnált tőle, ám azután belegondolt, hogy Ross a gazdája, Demelza pedig a maga fajtája.

Három perc múlva Choake doktor ismét kidugta a fejét.

- Mi az már, jóember? Mindjárt rám töri az ajtót!
- Aszonták, vigyem ee magát.
- Pimasz fickó! Menten elnászpángoltatom!
- Hun a lova? Előhozom, mire főráncsaja nadrágját.

A seborvos visszahúzódott, a háttérben Polly Choake selypegése hallatszott, és egyszer az asszony bodros feje is elsuhant az ablaknál. A házaspár tanácskozott.

– Várjon, fiam! – szólt le azután ridegen Choake. – Tíz perc múlva lemegyünk.

Jud eléggé tisztában volt a kirurgus különcségeivel, hogy tudja: Choake a többes számmal csak önmagára utal.

Huszonegy perc múlva fagyos némaságban indultak útnak. A varjak még mindig a levegőben körözve károgtak, és a sawle-i templomnál éktelen zsvaj uralkodott. Virradt. Az északkeleti égbolton vizenyős zöld sávok mutatkoztak, azon a részen pedig, ahol a nap kelt föl, élénk narancssárga szín terjengett az éjszaka fekete bordái mögött. Színpompás, de furcsán higgadt napkelte. Az elmúlt napok szeles időjárása után feltűnően hatott a nyugalom. A Gambler-bányánál egy csapat felszíni bányamunkásnő mellett haladtak el, a nők dalolva igyekeztek munkába, tisztán csengő hangjuk éppolyan üdítően ifjú volt, mint a reggel. Jud észrevette, hogy Will Nanfan birkáit mind a mező legszélvédettebb sarkába terelték össze.

A szótlan lovaglás közbeni elmélkedés valamelyest enyhítette Choake doktor mérgét, mert mire Namparába értek, morgolódás nélkül, bár mereven üdvözölte Rosst, és fölkecmergett az emeletre. Ott pedig azt tapasztalta, hogy nem hiábavalóan riasztották. Leült Demelzához, és egy félórán át bátorígtatta, magyarázta neki, hogy nincs mitől félnie. Azután mivel az asszony láthatóan feszengett, és

erősen izzadt, az orvos hőemelkedésre gyanakodott, és a biztonság kedvéért eret vágott rajta. Ettől Demelza nagyon rosszul érezte magát, amit Choake doktor örvendetesnek talált, mert szerinte azt bizonyította, hogy addig mérgezés állt fenn, ám az általa most alkalmazott kezelés a láz normális és kívánatos szünetelését eredményezte. Óránként fogyasszon fakéregfőzetet, az megakadályozza a kiújulást. Ezután hazament reggelizni.

Ross a nyomós kútnál vizet locsolt magára, hogy lemossa az éjszaka nyomasztó emlékeit, majd amikor áthaladt a házon, és látta, hogy egy köpcös alak lovagol fölfelé a völgyben, éles hangon oda szólt Jinny Carternek, aki naponta járt hozzájuk dolgozni, s éppen most érkezett.

– Az ott Choake doktor?

Jinny lehajolt a gyermekéhez, akit a hátára kötve hozott magával, és a konyhában egy kosárban tartott.

– Igenis. Amondó, hogy a baba legkorábban se lesz meg vacsora-időre, szóval majd kilenc-tíz körül jön vissza.

Ross elfordult, hogy leplezze bosszúságát. Jinny rajongó tekintettel figyelte.

– Magának ki segített a babáknál, Jinny? – kérdezte a férfi.

– Anyám, kérem.

– Lenne szíves idehívni, Jinny? Azt hiszem, benne jobban bízom, mint abban a vén bolondban.

A fiatalasszony elpirult örömeiben.

– Igenis! Máris megyek. Nagyon szívesen fog jönni.

Rögtön indult volna, de azután a kisbabájára nézett.

– Majd én vigyázok rá, nehogy baja essen – ígérte Ross.

Jinny rápillantott, azután fölkapta fehér főkötőjét, és kilépett a konyhából.

Ross bement az alacsony előtérbe, a lépcső aljánál megállt, nem tetszett neki a csönd, bement a szalonba, és töltött magának egy pohár brandyt, figyelte, ahogy Jinny fürge léptekkel távolodik Mel-
lin felé, majd visszatért a konyhába. A kis Kate persze nem mozdult
onnét, hanyatt fekve rugdalózott, gőgicsélve nevetett föl rá. A ki-
lenc hónapos csöppség még sosem látta az apját, aki a vadorzásért
kapott kétéves büntetését töltötte a bodmini börtönben. Míg a két
nagyobbik az apjukra ütött, a hirtelenszőke, kék szemű kis Kate le-
sem tagadhatta volna, hogy Martin: pisze orrocskája nyergét már
apró szeplők pettyezték.

Ma még nem gyújtottak tüzet, reggelinek pedig semmi jele sem
volt. Ross megpiszkálta a hamut, de látta, hogy teljesen kialudt, így
hát rárakott egy kis aprófát, és hozzáfogott, hogy meggyújtsa, köz-
ben azon mérgelődött, vajon hová mehetett Jud. Tudta, hogy forró
víz kell, meg törülközők, mosdótálak, és idelent semmit sem készí-
tettek még elő. A fene essen ebbe a szemtelen Choake-ba, még csak
meg sem várta, hogy találkozzon vele a távozása előtt.

A kettejük viszonya egy ideje hűvössé vált. Ross nem kedvelte az
orvos együgyű feleségét, aki Demelzáról pletykált-sutyorgott; már-
pedig ha Ross nem kedvelt valakit, azt nehezére esett palástolni.
Most azért füstölgött, hogy ennek a csökönyös, önfejű, maradi vén
bolondnak a kegyelmére van utalva, aki több mérföldes körzetben
az egyedüli orvos.

Ahogy a tűz kezdett lángra kapni, bejött Jud, vele együtt a szél is,
és körbesuhant a konyhában.

– Há ebbű orkán lesz – jegyezte meg, és véreres szeme sarkából
Rossra sandított. – Láttaja hosszú, fekete hullámokat?

Ross türelmetlenül bólíntott. Tegnap délután óta hevesen hul-
lámzott a tenger.

– Alaposan megváttozott a zidő. Ilyet még nem pipáttam. Ojjan, mindha valaki főkorbácsotta vóna. A hullámverés má majnem eemútt, de ojjan habos fehér a tenger, minda Joe Trigg szakálla.

– Tartsa szemmel Kate-et! – utasította Judot. – Közben készítsen valami reggelit! Fölmegek az emeletre.

Ross a tudata mélyén eddig is érzékelte a távoli szélzúgást. Amint kipillantott a hálószoabaablakon, a szeme is megerősítette, hogy a mély hullámverés nagyjából csakugyan megszűnt, a tenger felszínét most fehér tarajos hullámok fodrozták, amik zavarosan erre-arra futottak, kereszteződtek, egymásnak ütköztek, és céltalanul szétfröccsentek. A szárazföldön egyelőre csak kurta rohamokra tellett a szél erejéből, de a víz fölött itt-ott légörvények keletkeztek, alattomos kis szelek támadtak föl és enyésztek el.

A jelenlétében Demelza nagyon igyekezett nyugodtnak mutatkozni, de Ross látta, hogy jobb szeretné, ha kimenne, hiszen nem tud segíteni neki.

Bánatosan ballagott vissza a földszintre, épp jókor, hogy üdvözölje Zacky Martin feleségét, Jinny édesanyját. A lapos arcú, szemüveges asszony tüsszögve, egy fészkalja gyerekekkel érkezett, öt apróság totyogott a sarkában. Martinné beszélt hozzájuk, dorgálta őket, magyarázta Rosznak, hogy senkire sem tudta hagyni a pereputtyát – Jinny két nagyobb és az ő három legkisebb csemetéjét –, de már is a ruhaujját föltúrva, magabiztosan térült-fordult, köszönt Judnak, érdeklődött Prudie felől, megjegyzést tett a zsírban sült disznóhús illatára. Tudakozódott, hogy érzi magát a beteg, azt mondta, valami kis láz őt is elővette, de indulás előtt sörrel alvasztott, fűszeres tejet ivott, szólt Jinnynek, hogy tegye oda a kelkáposztát meg az

oroszlánfarkat, annak a forrázata jobban enyhíti a kismama baját, mint a doktorok akármilyen csodaszere, és már el is tűnt az emeleten, mielőtt bárki más megmukkanhatott volna.

Úgy tűnt, a konyhában az összes székre jut egy-egy gyerek. Félenken gubbasztottak ott, mint a vásárban a ledöntésre váró kuglibábuk. Jud megvakargatta a fejét, a tűzbe köpött, és elkáromkodta magát.

Ross visszament a szalonba. Az asztalon halomban állt a horgolás, amivel Demelza előző este foglalatoskodott. Mellette a Verity-től kölcsönkapott divatlap hevert – különleges újdonság, Londonból érkezett, korábban nem is láttak ilyesmit. A szoba kicsit poros és rendetlen volt.

Negyed hét múlt.

Ma reggel nem énekeltek a madarak. Az imént egy napsugár vetült a gyepre, de hamar elbújt. Ross a szilfákra nézett, amik úgy integettek előre-hátra, mintha a föld rengene alattuk. A szélvédettebben elhelyezkedő almafák leveleiket fölfordítva hajladoztak. Az égen sűrűn gomolygó felhőket hajszolt a szél.

Ross egy könyvet vett a kezébe. Szeme végigpásztázta az oldalt, de semmit sem fogott föl belőle. A szél már a völgyben kezdett süvítelni. Zacky felesége lépett be.

– Nos?

– A felesége derekasan helytáll, százados úr. Egyet se tessék aggódani, mi Prudie-val eebódogulunk. Rég túl leszünk mindenen, mire a vén Tommie doktor visszagyön.

Ross letette a könyvet.

– Biztos benne?

– Hát, jómagam tizenegyet hoztam világra, Jinny meg hármat. És segédkeztem Betty Nanfan ikreinél meg Sue Vigus négy porontyánál

is, az első három házasságon kívül született. – Martinnénak nem volt elég ujja a számláláshoz. – Ez nem lesz olyan könnyű, mint Jinnynél, de jó munkát végzünk, ne tessék fééni. Na, megyek a brandyért, adok egy gyűszűnyit a jánynak, attól ellazul.

A házat váratlan szélroham reszkettette meg. Ross kibámult a cudar időre, a Choake-kal szembeni harag mintegy a vihar részeként dagadt benne, valahogy le kellett volna vezetnie. A józan ész azt diktálta, hogy Demelzával minden rendben lesz, de akkor is tűrhetetlen, hogy nem juthat a lehető legjobb ellátáshoz. Szegény Demelza szenved, és csak két bumfordi asszonyság tud segíteni neki.

Ross kiment az istállóba, alig érzékelte a körülöttük készülődő ítéletidőt.

Az istállóajtónál Hendrawna felé pillantott, és látta, hogy permetfelhők emelkednek föl a tengerről, úgy sodródnak tova, mint a homok egy homokvihar előtt. A parti szirtek itt-ott füstölögni látszottak.

Alig nyitotta ki az istállóajtót, amikor a szél kitépte a kezéből, becsapta az ajtót, őt magát pedig a falhoz lökte. Fölnézett, és belátta, hogy ebben az orkánban lehetetlen lóra szállni.

Gyalog vágott neki. Elvégre csak két mérföldet kellett megtennie.

Ahogy a ház sarkánál befordult, falevelek, fű, földrögök és apró gallyak heves zápora fogadta. A háta mögött a szél maroknyi adagokat szakított föl a tengerből, és csapkodott a felhőkhöz. Ross máskor a termését érő kár miatt háborgott volna, de az most csip-csup dolognak tűnt. Nem is annyira orkán volt ez, inkább hirtelen zivatar, mintha az elemek dühe egy hónapon át egyre csak gyűlt volna, hogy most egy óra alatt tombolják ki magukat. Egy letört szilfaág

keresztben a patakra zuhant. Ross átbetorkált rajta, nem tudta, folytat-e a dombtetőre.

A Leány-telep romos épületeinél leült, kifújta magát, megdörzsölte zúzódásos kezét, a szél habarcsmorzsákat csapott a képébe a komor, ódon gránitfalakról, és minden hasadékon meg lyukon át szajha módjára sívított.

Amint túljutott a fenyőfákon, teljes erőből zúdult rá a Gramblersíkságon keresztülvonuló vihar, esővel, földdel, kőzúzalékkal bombázta. Rossnak az volt az érzése, hogy a laza talajt mind fölszaggatta, az üde zöld leveleket letépte, és a földről bármiféle könnyen mozgíthatót magával ragadott a fürgeteg. A feje fölött alacsonyan vágattak a fellegek, mintha Isten komor tekintete elől menekültek volna, minden eső kiürült belőlük, szakadt barna rongyokra emlékeztettek.

Choake doktor odalent, Fernmore-ban ekkor kezdett hozzá a reggelijéhez.

A pirított vesével meg a sült sonkával már végzett, és azon tűnődött, vajon vegyen-e egy keveset a füstölt tőkehalból is, mielőtt elviszik, hogy melegen tartsák a feleségének, aki később, az ágyban szokott reggelizni. A korai lovaglástól kegyetlenül megéhezett, és nagy patáliát csapott, amikor hazaért, mert nem várt rá reggeli. Choake úgy vélte, nem szabad hagyni, hogy a személyzet elhízzon és ellustuljon.

Dörömböltek a bejárati ajtón, de a szél bömbölése miatt alig lehetett hallani.

– Ha engem keresnek, nem vagyok itthon, Nancy – mondta ingerülten a doktor, és összevonta a szemöldökét.

– Igenis!

Megszagolta a tőkehalat, úgy döntött, vesz belőle, és bosszantotta, hogy ki kellett szolgálnia magát. Miután ez megtörtént, az asztalhoz támasztotta a pocakját, ám jóformán le sem nyelte az első falatot, amikor röstelkedve köhintettek a háta mögött.

– Bocsánat, doktor úr. Poldark százados úr...

– Mondja meg neki... – nézett föl a tükörbe Choake doktor. Elkínzott ábrázatú cselédlánya mögött egy magas, csuromvizes alakot látott.

Ross belépett a szobába. A kalapja elveszett, a kabátja csipke kézelője elszakadt, és nedves nyomvonalat hagyott maga mögött Choake doktor legjobbjik perzsaszőnyegén.

A tekintete azonban valamiért arra készítette a házigazdát, hogy ne észrevételezze mindezt. A Poldarkok immár kétszáz esztendeje cornwalli úriemberek voltak, Choake pedig minden nagyzoásával együtt kétes törzsoökből származott.

A doktor fölállt.

– Reggeli közben zavarom – mondta Ross.

– Valami baj van?

– Mint emlékezhet – felelte Ross –, azzal bíztam meg, hogy ellássa a feleségemet a gyermekágy nál.

– Hogyne! A neje rendben lesz. Alapos vizsgálatot végeztem. A gyermek ma délután fog világra jönni.

– Azért bíztam meg, hogy a házamban seborvosként működjön közre, nem pedig úgy, mint egy vándorfelcser.

Choake ajka elfehéredett. A tátott szájjal bámuló Nancyhez fordult.

– Hozzon porit a százados úrnak!

Nancy kiszaladt, mint akit kergetnek.

– Mi oka van panaszra? – Choake erőlködött, hogy farkasszemet nézzen látogatójával, elvégre a fickónak üres a zsebe, és különben is csak ifjunc. – Kezeltük az édesapját, a nagybátyját, az unokafivérét és annak feleségét, az unokanővérét, Verityt. Soha egyikük sem talált alapot, hogy megkérdőjelezze az eljárásmodomat.

– Az az ő dolguk. Hol a köpenye?

– Jóember, nem lovagolhatok ki ebben a szélviharban! Nézzen magára! Lehetetlen lóra ülni!

– Erre azelőtt kellett volna gondolnia, hogy eljött Namparából.

Nyílt az ajtó, és Polly Choake állt meg a küszöbön tűkre csavart hajjal és lobogóan bő szabású, lilás rózsaszín pongyolában. Ross látván fölsikoltott.

– Nahát, Poldark sázsados úr! Nem számítottam látogatóra. De ez a sél igazsán borzsastó, Tom! Azs emeleten még hallgatni is ross! Ősintén sólva, attól félek, hogy rám sakad azs egész házstető, és azs astán súp látvány les!

– Az ajtóból kukucskálva nem nyújtasz szép látványt! – reccsent rá mérgesen a férje. – Gyere be vagy maradjt kint, ahogy tetszik, de szívkeskedj eldönteni!

Polly lebiggyesztette az ajkát, belépett, oldalvást Rossra sandított, és megpaskolgatta a haját. Az ajtó becsapódott mögötte.

– Egyserűen nem tudom megsokni ezeket azs igazsi cornwalli seket, és ezs a mostani különösen sörnyű. Zsenkins ast mondja, azs éléskamráról már öt pala leesett, és ezs még biztos nem a vége. Hogy van a felesége, sázsados úr?

Choake levette kis kerek házisapkáját, és föltette a parókáját.

– Az nem fogja bírni a szelet – figyelmeztette Ross.

– El akars menni, Tom? De hát nem tuds lovagolni, még gyalogolni is alig. És ha rád dől egy fa?

– A százados úr aggódik a felesége miatt – magyarázta sápadtan Choake.

– De biztos nem ennyire sürgős? Emléksem, édesanyám azt mesélte, negyvennyolc órát vajúdott velem.

– Akkor a férje negyvennyolc órát fog várni – mondta Ross. – Ehhez ragaszkodom, Choake-né asszony.

A seborvos rosszkedvűen ledobta magáról a lila mintás házikabátot, és frakkba bújt. Azután kicsoszogott a táskájáért meg a lovaglóköpönyegéért, közben majdnem feldöntötte Nancyt, aki a portóit hozta.

Namparába menet kissé oldalba kapta őket a szél, lefújta Choake parókáját és kalapját, de Ross elcsípte a parókát, és a köpenyébe dugta.

Mire fölkapattak a Leány-telep melletti emelkedőn, mindketten bőrig ázva lihegték. Amikor a fákhöz értek, egy szürke köpenybe burkolózott, törékeny alakot láttak maguk előtt.

– Verity! – szólította meg Ross, ahogy elhaladt volna az éppen egy fának támaszkodó nő mellett. – Ebben az időben kilépned sem lett volna szabad a házból.

– Tudhatnád, hogy az ilyesmi nem marad titokban – válaszolta jóindulatú, széles mosollyal a kuzinja. Martinné Bettyje a bányába menet látta Judot meg Choake doktort, és elmondta Bartle feleségének. – Verity nedves arcát a fának támasztotta. – A marhaistállónk összedőlt, a serfőző házban helyeztük el a két tehenet. A Digo-ry aknafeje leomlott, de tudtommal senki sem sérült meg. Demel-za hogy van?

– Elég jól, azt hiszem.

Ross belekarolt Veritybe, és elindultak az orvos szélfúttá köpönyegben botladozó alakja után.

Ross már sokszor gondolt arra, hogy ha egy férfi két feleséget is tarthatna, akkor megkérné az unokanővére kezét, aki kedves, jóindulatú lényével mindig megnyugtató hatást gyakorol rá. Most például máris röstelkedett saját haragja miatt, elvégre Tom Choake-nak is megvolt a jó oldala, és természetesen jobban értett a mesteriségéhez, mint Zacky Martin felesége.

Akkor érték be Choake-ot, amikor épp a letört szilfaágon mászott át. Két almafa kidőlt, és Ross nem tudta, mit fog szólni Demelza, ha majd meglátja, mi maradt a tavaszi virágaiból.

Ha majd meglátja...

Fölgyorsította a lépteit. Az ingerültsége némileg visszatért a gondolatra, hogy azok az asszonyok tüsténkednek a házban, és az ő imádott Demelzája tehetetlenül szenved. Choake meg csak úgy ott hagyta.

Amikor az előtérbe léptek, látták, hogy Jinny forró vízzel teli mosdótállal trappol föl a lépcsőn, siettében kiloccsant belőle. Közben rájuk se nézett.

Choake doktort annyira megviselte a gyaloglás, hogy betámolygott a szalonba, lerogyott az első ülőalkalmatosságra, és megpróbált levegőhöz jutni. Rossra emelte a tekintetét, és megszólalt:

– Köszönet a parókámért!

Ross három pohár brandyt töltött. Az első Veritynek vitte, aki egy fotelba zuhant, barna haja göndörségétől elütöttek a köpenye kapucnijától nem védett tincsek, amelyek most csapzottan lógtak. A nő Rossra mosolygott.

– Amint Choake doktor kész fölmenni, vele tartok. Azután, ha minden rendben, készíték nektek valami harapnivalót.

Choake benyakalta a brandyjét, és újabb adagért nyújtotta a poharát. Ross töltött neki, tudván, hogy a szesz jobb doktorra teszi.

– Együtt reggelizünk – vidámodott föl az evés gondolatától Choake. – Csak fölmegyünk, és mindenkit megnyugtatunk, azután ehetünk is. Na, és mit kapunk reggelire?

Verity föl pattant. A köpeny lehullott a válláról, és megmutatkozott sima szürke pamutszövet ruhája, az alján araszn yi szélességben esővel-sárral bordúrozve. De Ross az arcát figyelte, ami olyan örömteli meghökkenést tükrözött, mintha valami lélekemelő látomás jelent volna meg neki.

– Mi az?

– Ross, azt hiszem, úgy hallottam...

Mindannyian hegyezték a fülüket.

– Ugyan, gyerekek zsinatolnak a konyhában – jegyezte meg élesen Ross –, a párlóházban, sőt szerintem még a ruhásszekrényben is. Kicsik, nagyok, amilyet csak akarsz.

Verity lepisszegte.

Choake a táskája után kotorászott. Ügyetlen mozdulataival éktelen zajt csapott.

– Ez nem nagyobbacska gyerek! – szólalt meg hirtelen Verity. – Ez nem nagyobbacska gyerek!

Megint füleltek.

– A páciensünkhöz kell mennünk – mondta váratlanul feszengve és kissé titokzatoskodva Choake. – Mire lejövünk, reggelizhetünk is.

Kinyitotta az ajtót. A többiek követték, de a lépcső aljánál mind megtorpantak.

A lépcső tetején Prudie állt. Még mindig a hálóingében volt, csak valami kabátot vett rá, terjedelmes testével úgy kitöltötte, mint egy degeszre tömött zsákot. Lehajolt, rájuk nézett, hosszúkás, pirospszgás arca dagadtan csillogott.

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha örökre és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatod vele.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

– Eerendeztük! – adta hírül zengő hangján. – Kisjány. Kisjánya lett, szásúr! Életembe nem láttam ilyen formás kis töpörtyűt. Eccseppet törődött a fejecskéje, de mosmá meggyött a hangja neki, és ojjan virgonc, mindegy kiscsikó. Teccik hallani, hogy rikótozik?

Egy másodpercnyi csönd után Choake fontoskodva megköszö-
rülte a torkát, és a legalsó lépcsőfokra tette a lábát. Ross azonban félretolta, és elsőként ment föl az emeletre.